Dosarul nr. 3-4258/2024
2-24119041-12-2-21102024

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

12 noiembrie 2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani
în componență:
Președintele ședinței, judecător Rodica Nicula
Grefier Adelina Petcu

examinând în ședință publică, acțiunea în contencios administrativ înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Nicsir-Flor” împotriva Ministerului Mediului cu privire la anularea actelor administrative,

c o n s t a t ă :

Pretențiile reclamantului:

La 21 octombrie 2024, SRL „Nicsir-Flor”, reprezentată de avocatul Vladislav Roșca, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Mediului, prin care a solicitat admiterea acţiunii, anularea ordinului nr. 148 din 23 august 2024 şi a deciziei cu privire la cererea prealabilă din 17 septembrie 2024.

În motivarea acţiunii reclamanta a indicat că a obținut la data de 04 august 2020, decizia evaluării prealabile a impactului asupra mediului a activității planificate nr. 10/396/2020 (în continuare „decizia evaluării prealabile a impactului asupra mediului a activității planificate”), care a fost emisă ca urmare a solicitării SRL „Nicsir-Flor” privind efectuarea evaluării prealabile a impactului asupra mediului nr. 8 din 27 iulie 2020, pentru activitatea planificată „Exploatarea şi recultivarea zăcământului de nisip-prundiș „Sănătăuca III” din s. Sănătăuca, r-nul Florești, inițiator SRL „Nicsir-Flor”, în baza prevederilor Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului şi Ghidului cu privire la executarea procedurilor privind evaluarea impactului asupra mediului.

Prin decizia evaluării prealabile a impactului asupra mediului a activității planificate, Agenţia de Mediu a decis că „nu este necesară efectuarea evaluării impactului asupra mediului, dar este necesară eliberarea avizului expertizei ecologice pentru activitatea planificată „Exploatarea şi recultivarea zăcământului de nisip-prundiș „Sănătăuca III” din s. Sănătăuca, r-nul Florești”, inițiator SRL „Nicsir-Flor”.

La data de 24 septembrie 2020, între Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale şi Mediului şi SRL „Nicsir-Flor” a fost încheiat contractul pentru atribuirea în folosință a sectorului de subsol pentru extragerea substanțelor minerale utile, în temeiul ordinului MADRM nr. 87 din 4 mai 2020 cu privire la acceptarea atribuirii în folosință a zăcământului de nisip-prundiș „Sănătăuca III”, Actului de cercetare a suprafeței zăcământului de nisip-prundiș „Sănătăuca III”, Deciziei evaluării prealabile a impactului asupra mediului a activității planificate nr. 10/396/2020 din 04 august 2020.

La 09 iulie 2021, Agenţia de Mediu a emis avizul expertizei ecologice de stat nr. P-0220/2021, prin care a avizat proiectului de execuție „Exploatarea şi recultivarea zăcământului de nisip-prundiș „Sănătăuca III” din s. Sănătăuca, r-nul Florești”.

În conformitate cu procesul-verbal privind modificarea destinației terenului din 11 octombrie 2021, a fost efectuată cercetarea pe teren privind modificarea categoriei de destinație a terenului proprietate privată a SRL „Nicsir-Flor”, în scopul exploatării zăcământului de nisip-prundiș „Sănătăuca III”.

La 04 mai 2023, Agenţia pentru Geologie şi Resurse Minerale a expediat demersul nr. 432/04, prin care „a prezentat lista beneficiarilor subsolului care nu au prezentat Rapoartele anuale pentru anii 2021 şi 2022. De asemenea, a prezentat şi lista beneficiarilor subsolului care au prezentat informații prin intermediul Rapoartelor privind mișcarea rezervelor de substanțe minerale utile, că nu au folosit sectoarele de subsol transmise în folosință pentru valorificare industrială pe parcursul ultimilor doi ani, informaţia fiind transmisă în adresa ministerului pentru examinare şi întreprinderea măsurilor prevăzute de legislația privind folosirea rațională şi protecția subsolului”.

La 09 noiembrie 2023, Ministerul Mediului a remis în adresa SRL „Nicsir-Flor” notificarea nr. 09-07/2597, prin care beneficiarul subsolului a fost informat despre necesitatea întreprinderii măsurilor privind înlăturarea presupuselor încălcări depistate, în termen de trei luni de la recepționare şi despre faptul că în situația în care SRL „Nicsir-Flor” nu va înlătura presupusele încălcări depistate în termenul acordat, Ministerul Mediului, în conformitate cu prevederile art. 32 alin. (1) lit. i) din Codul subsolului nr. 3/2009 va fi nevoit de a retrage dreptul de folosință asupra zăcământului de nisip-prundiș „Sănătăuca III”. Pretinsa încălcare invocată de Ministerul Mediului în acest sens fiind nefolosirea sectorului de subsol conform destinației de către beneficiarul lui fără motive întemeiate pe parcursul a doi ani.

În răspunsul din 18 ianuarie 2024, SRL „Nicsir-Flor” a comunicat Ministerului Mediului despre faptul că a semnat contracte cu companii din domeniul construcţiei pentru eliberarea producției ce urmează a fi extrasă din cariera Sănătăuca.

În răspunsul Agenției pentru Geologie şi Resurse Minerale nr. 540 din 26 ianuarie 2024, adresat Ministerului Mediului, Agenţia a comunicat că „conform datelor din balanțele de stat ale rezervelor de substanțe minerale utile stocate în Fondul de stat de informații privind subsolul din cadrul Agenției, întocmite în baza rapoartelor cu privire la mișcarea rezervelor de substanțe minerale utile prezentate de către SRL „Nicsir-Flor” în modul stabilit, prin care aceasta din urmă a prezentat informații că în anii 2021 şi 2022 nu a efectuat lucrări de extragere a substanțelor minerale utile din limitele zăcământului de nisip-prundiș „Sănătăuca III”, situația respectivă fiind comunicată Ministerului Mediului prin scrisoarea Agenției nr. 432/04 din 04 mai 2023”.

Prin răspunsul SRL „Nicsir-Flor” din 13 iunie 2024 către Inspectoratul pentru Protecția Mediului, aceasta a menționat că nu dispune doar de decizia consiliului de modificare a destinației terenului cu nr. cadastral 1939203.349, amplasat în extravilanul sat. Sănătăuca, r-ul Florești. A mai menționat că are semnate contracte cu companii din domeniul construcţiei pentru eliberarea producției ce urmează a fi extrasă din cariera Sănătăuca.

În continuare, prin răspunsul Inspectoratului pentru Protecția Mediului nr. 822 din 19 iunie 2024, Ministerul Mediului pretinde că acesta a adus la cunoștință Ministerului faptul că a efectuat control la fața locului (proces-verbal de control cu nr. PV-IPM-2023-02165 din 15 septembrie 2023) prin care s-a constatat că zăcământul de nisip-prundiș „Sănătăuca III” nu se exploatează.

La data de 23 august 2024, Ministerul Mediului a emis ordinul nr. 148, prin care a ordonat:

1. Se încetează dreptul de folosință asupra sectorului de subsol - zăcământul de nisip-prundiș „Sănătăuca III”, amplasat la 3,5 km Sud-Vest de s. Sănătăuca, r-nul Florești, transmis în folosință prin contractul nr. 15 din 24 septembrie 2020, încheiat între Ministerul Mediului şi SRL „Nicsir-Flor”, începând cu data emiterii prezentului ordin.
2. Se acceptă trecerea la balanța de stat a zăcământului de nisip-prundiș „Sănătăuca III”, aflat la balanța SRL „Nicsir-Flor”.
3. Se obligă SRL „Nicsir-Flor”: 1) să restituie Ministerului Mediului exemplarul în original a contractului pentru folosirea sectoarelor de subsol nr. 15 din 24 septembrie 2020; 2) să restituie Agenției pentru Geologie şi Resurse Minerale informaţia geologică şi topografică cu privire la zăcământul de nisip-prundiș „Sănătăuca III”, conform normelor tehnice prevăzute de legislație.
4. Se revocă ordinul nr. 269 din 23 aprilie 2024 cu privire la acceptarea atribuirii în folosință a sectorului de subsol alăturat zăcământului de nisip-prundiș „Sănătăuca III”, cu suprafața de 96,7 ha, pentru cercetare geologică suplimentară, în scopul sporirii rezervelor de nisip-prundiș, beneficiarului subsolului - SRL „Nicsir-Flor”, IDNO 1003607010637”.

În continuare, la data de 03 septembrie 2024, SRL „Nicsir-Flor” a depus cerere prealabilă împotriva ordinului nr. 148 din 23 august 2024, prin care a solicitat: - anularea ordinului nr. 148 din 23 august 2024, argumentând că este abuziv şi ilegal.

De asemenea, a remarcat că: - administrația publică locală solicită acordul de mediu la modificarea destinației terenurilor conform Hotărârii de Guvern nr. 1170/2016; - Hotărârea Guvernului nr. 1170/2016 nu face referire la avizul ecologic de stat de care dispune agentul economic, iar din cauza neclarității normei consiliile locale nu emis decizia de modificare a destinației terenurilor; - specialiștii din teritoriu au solicitat de nenumărate ori ca Ministerul Mediului să intervină pentru o clarificare şi anume să fie specificat în Hotărârea Guvernului nr. 1170/2016 care sectoare de subsol sunt obligate să dețină acordul de mediu şi care avizul de expertiză ecologică;- specialiștii din cadrul Ministerului Mediului au dat un răspuns verbal arogant („să vă duceți să explicați consilierilor că nu-i cazul vostru prezentarea acordului de mediu, să vă clarificați singuri.”).

Prin decizia cu privire la cererea prealabilă din 17 septembrie 2024, Ministerul Mediului şi-a menținut poziția expusă în ordinul nr. 148 din 23 august 2024, invocând următoarele circumstanțe: „în procesul examinării datelor parvenite din adresa Agenţia pentru Geologie şi Resurse Minerale, s-a constatat faptul că beneficiarul subsolului SRL „Nicsir-Flor” a prezentat informații prin intermediul Rapoartelor privind mișcarea rezervelor de substanțe minerale utile, precum că nu a folosit zăcământul de nisip-prundiș „Sănătăuca III” pentru valorificare industrială pe parcursul ultimilor doi ani, fapt ce potrivit prevederilor art. 32 alin. (1) din Codul subsolului nr. 3/2009, constituie temei al limitării, suspendării sau încetării dreptului de folosință asupra sectoarelor de subsol; respectiv, în virtutea celor statuate în art. 33 alin. (3) din Codul subsolului nr. 3/2009, potrivit cărora, decizia privind încetarea dreptului de folosință asupra sectoarelor de subsol poate fi luată de către organul competent, după 3 luni de la data primirii de către beneficiarul subsolului a notificării scrise privind încălcările comise de el, dacă în termenul indicat beneficiarul subsolului nu a înlăturat aceste încălcări, Ministerul Mediului a remis în adresa SRL „Nicsir-Flor” notificarea nr. 09-07/2597 din 09 noiembrie 2023. Din respectiva notificare, beneficiarul sectorului de subsol a fost informat despre necesitatea întreprinderii măsurilor privind înlăturarea încălcărilor depistate, în termen de 3 luni de la recepționare, cu informarea Ministerului Mediului despre acțiunile întreprinse. Mai mult, s-a menționat faptul că, în situația în care SRL „Nicsir-Flor” nu va înlătura încălcările depistate în termenul acordat, Ministerul Mediului, în conformitate cu prevederile art. 32 alin. (1) lit. i) din Codul subsolului nr. 3/2009, va fi nevoit de a retrage dreptul de folosință asupra zăcământului de nisip-prundiș „Sănătăuca III”.

Cu privire la caracterul ilegal al ordinului nr. 148 din 24 august 2024 şi a deciziei cu privire la cererea prealabilă din 17 septembrie 2024, a indicat că nu sunt de acord cu faptul că SRL „Nicsir-Flor” a săvârșit vreo încălcare prevăzută de lege, care să genereze încetarea dreptului de folosință asupra sectorului de subsol - zăcământ de nisip-prundiș „Sănătăuca III”.

Reclamanta a specificat că în conformitate cu prevederile art. 40 din Codul subsolului, drepturile beneficiarilor subsolului sunt apărate de lege şi pot fi limitate numai în cazurile prevăzute de lege. Imixtiunea autorităților administrației publice în activitatea economică a beneficiarilor subsolului legată de folosirea subsolului, cu excepţia cazurilor de depistare a unor încălcări de către beneficiarii subsolului ale legislației cu privire la subsol, ale altor acte legislative şi normative, nu se admite.

Potrivit art. 31 alin. (1) şi (2) din Codul subsolului, dreptul de folosință asupra sectoarelor de subsol poate fi limitat, suspendat sau încetat în scopul asigurării securității de stat şi protecției mediului înconjurător, precum şi în cazurile încălcării legislației cu privire la folosirea subsolului. Dreptul de folosință asupra sectoarelor de subsol pe teritoriile localităților şi zonelor suburbane, obiectivelor industriale, de transport şi comunicații, ale zonelor de protecție a apelor poate fi limitat sau încetat de către organele abilitate în cazul apariției unui pericol pentru viața şi sănătatea populației, prejudicierii obiectivelor economice sau mediului înconjurător.

Potrivit art. 32 alin. (1) din Codul subsolului, dreptul de folosință asupra sectoarelor de subsol poate fi limitat, suspendat sau încetat în cazurile:

a) expirării valabilității contractului pentru folosirea sectorului de subsol, inclusiv a contractului de concesiune;

b) dispariției necesității de folosire a sectorului de subsol prin acord reciproc dintre beneficiarul subsolului şi autoritatea care a acordat dreptul de folosință a sectorului de subsol;

c) apariției unui pericol direct pentru viața şi sănătatea oamenilor ce activează sau locuiesc în zona de influență a lucrărilor legate de folosirea subsolului;

d) imposibilității folosirii sectoarelor de subsol ca urmare a calamităților naturale sau apariției altor situaţii excepționale;

e) apariției necesității de retragere a sectorului de subsol atribuit în folosință în alte scopuri publice, cu compensarea cheltuielilor efectuate;

f) lichidării sau reorganizării persoanei juridice beneficiară a sectorului de subsol, cu excepţia cazurilor prevăzute la art. 30;

g) încălcării considerabile a clauzelor contractului pentru folosirea sectorului de subsol, inclusiv nerespectării măsurilor de folosire rațională şi protecție a sectorului de subsol atribuit în folosință;

h) neachitării plăților pentru folosirea subsolului în termenul stabilit de legislația fiscală;

i) nefolosirii sectorului de subsol conform destinației de către beneficiarul lui fără motive întemeiate pe parcursul a doi ani;

j) folosirii sectorului de subsol necorespunzătoare destinației, abaterii de la proiectele tehnice (tehnologice) şi de la planurile de dezvoltare a lucrărilor miniere;

k) încălcării tehnologiei de prelucrare a materiei prime minerale, ce cauzează pierderi ale acesteia.

Astfel, reclamanta susține că nici una dintre circumstanţele prevăzute de art. 31 alin. (1), (2), art. 32 alin. (1) din Codul subsolului nu este prezentă în speţă.

În special, reclamanta nu a săvârșit nici una dintre încălcările legislației cu privire la folosirea subsolului, ori, în consecință ordinul nr. 148 din 24 august 2024 este neîntemeiat şi ilegal.

Totodată, constată că Ministerul Mediului îşi întemeiază ordinul contestat prin pretinsa încălcare de către SRL „Nicsir-Flor" a art. 32 alin. (1) lit. i) din Codul subsolului. În acest sens, Ministerul Mediului, în lipsa unei încălcări prevăzute de art. 32 alin. (1) lit. i), în special, precum şi în lipsa unei alte încălcări a normelor legale cu privire la folosirea subsolului, emite ordinul nr. 148 din 23 august 2024. Astfel, ordinul menționat este un act administrativ individual defavorabil ilegal.

Norma prevăzută de art. 32 alin. (1) lit. i) din Codul subsolului nu stabilește că dreptul de folosință asupra sectoarelor de subsol poate fi încetat în cazul nefolosirii zăcământului (sectorului de subsol atribuit în folosință). Art. 32 alin. (1) lit. i) prevede că dreptul de folosință asupra sectoarelor de subsol poate fi limitat, suspendat sau încetat în cazurile: [...] i] nefolosirii sectorului de subsol conform destinației de către beneficiarul lui *fără motive întemeiate* pe parcursul a doi ani.

Mai mult, Ministerul Mediului aplică norma de la art. 32 alin. (1) lit. i) fragmentar, fără a o raporta la toate circumstanţele procedurii administrative. Toate probele pe care se bazează ordinul Ministerului Mediului nr. 148 din 24 august 2024 confirmă doar nefolosirea zăcământului la o anumită dată. Astfel, probele prezentate de autoritate nu demonstrează că reclamanta a săvârșit fapta prevăzută de art. 32 alin. (1) lit. i) din Codul subsolului.

În continuare, Ministerul Mediului afirmă că la baza emiterii ordinului nr. 148 din 24 august 2024 stau: - datele din balanțele de stat ale rezervelor de substanțe minerale utile stocate în Fondul de stat de informații privind subsolul din cadrul Agenției, întocmite în baza rapoartelor cu privire la mișcarea rezervelor de substanțe minerale utile prezentate de către SRL „Nicsir-Flor" în modul stabilit, prin care aceasta din urmă a prezentat informații că în anii 2021 şi 2022 nu a efectuat lucrări de extragere a substanțelor minerale utile din limitele zăcământului de nisip-prundiș „Sănătăuca III", situația respectivă fiind comunicată Ministerului

Mediului prin scrisoarea Agenției nr. 432/04 din data de 04 mai 2023; - informaţia Agenției pentru Geologie şi Resurse Minerale, potrivit căreia Raportul cu privire la mișcarea rezervelor de substanțe minerale utile pentru anul 2023 deja a fost prezentat Agenției de către SRL „Nicsir-Flor", prin care a declarat că nici în anul precedent nu a efectuat lucrări de valorificare a zăcământului de nisip-prundiș, iar pierderile de substanțe minerale utile la extragere pentru anul 2024 au fost coordonate de către Agenție prin formularul respectiv anexat la scrisoarea nr. 38/07 din 16 ianuarie 2024.

Datele din balanțele de stat ale rezervelor de substanțe minerale utile, informaţia Agenției pentru Geologie şi Resurse Minerale sus-menționată, răspunsul reclamantei din 18 ianuarie 2024 adresat Ministerului Mediului nu reprezintă temei pentru a constata că reclamanta a săvârșit încălcarea pretinsă.

Privind răspunsul Inspectoratului pentru Protecția Mediului nr. 822 din 19 iunie 2024, prin care Inspectoratul a adus la cunoștință Ministerului Mediului faptul că a efectuat control la fața locului (proces-verbal de control cu nr. PV-IPM-2023-02165 din 15 septembrie 2023) prin care s-a constatat că zăcământul de nisip-prundiș „Sănătăuca III" nu se exploatează. Această probă pe care îşi întemeiază Ministerul Ordinul nr. 148 din 24 august 2024 a fost interpretată eronat. – Răspunsul Inspectoratului constată doar că la data emiterii procesului-verbal de control zăcământul nu se exploatează. Așadar, răspunsul nu demonstrează fapta pretins a fi săvârșită de reclamantă.

În concluzie, toate probele pe care îşi întemeiază Ministerul Mediului ordinul nr. 148 din 23 august 2024 nu constată prezența vreunui temei pentru încetarea dreptului de folosință asupra sectorului de subsol - zăcământul de nisip-prundiș „Sănătăuca III", în special, nu există temeiul prevăzut de art. 32 alin. (1) lit. i) din Codul subsolului.

În continuare, reclamanta a invocat, inclusiv în cererea prealabilă că nefolosirea sectorului de subsol este o consecință a actelor autorităților publice, în speţă, a consiliului local din sat. Sănătăuca, r-nul Florești, care, în mod ilegal şi abuziv, solicită de la reclamantă acordul de mediu, pentru a emite decizia de modificare a destinației terenului.

Așadar, motivul nefolosirii sectorului de subsol de către reclamantă este întemeiat. Mai mult, acest motiv este imputabil consiliului local din sat. Sănătăuca, r-nul Florești.

De asemenea, reclamanta combate argumentul Ministerului Mediului din decizia cu privire la cererea prealabilă, potrivit căruia „de la încheierea contractului nr. 14 din 24 septembrie 2020, beneficiarul sectorului de subsol a avut un termen rezonabil în vederea elaborării documentației de proiect obligatorii precum şi începerii lucrărilor de exploatare, în conformitate cu prevederile contractuale. La

caz, neconformarea SRL „Nicsir-Flor” cu prevederile contractuale nu poate fi imputată Ministerului Mediului, acesta fiind o parte contractantă de bună-credință.

Menționează că reclamanta, beneficiarul sectorului de subsol, a elaborat şi prezentat documentația de proiect obligatorie (se anexează), materialele privind schimbarea categoriei de destinație a terenului agricol, cu nr. cadastral 1939203349, proprietate privată a SRL „Nicsir-Flor”, amplasat în extravilanul s. Sănătăuca, raionul Florești în scopul exploatării zăcământului de nisip-prundiș „Sănătăuca III” (se anexează), precum şi a exercitat toate obligaţiile prevăzute de lege în cadrul procedurii administrative de schimbare a categoriei de destinație a terenului din speţă.

În continuare, administrația publică locală din sat. Sănătăuca a emis, la data de 11 octombrie 2021, procesul-verbal privind modificarea destinației terenului, prin care comisia de evaluare a efectuat cercetarea pe teren privind modificarea categoriei de destinație a terenului proprietate privată a SRL „Nicsir-Flor” în scopul exploatării zăcământului de nisip-prundiș „Sănătăuca III” (procesul-verbal este anexat la materialele privind schimbarea categoriei de destinație a terenului agricol).

Așadar, reclamantei nu îi poate fi imputată lipsa de bună-credință. Nefolosirea sectorului de subsol are un motiv întemeiat, care este consecința inacțiunilor admise de consiliului local al sat. Sănătăuca, care solicită acordul de mediu pentru emiterea deciziei privind schimbarea destinației terenului. Astfel, consiliul local interpretează eronat norma de la pct. 27 din Hotărârea Guvernului nr. 1170/2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de transmitere, schimbare a destinației şi schimb de terenuri (în continuare, Hotărârea Guvernului nr. 1170/2016). În acest sens, reclamanta a demonstrat bună-credință, precum şi a adresat repetat, inclusiv la data de 04 septembrie 2024, scrisoare către consiliul din s. Sănătăuca, prin care a solicitat emiterea deciziei consiliului local privind schimbarea destinației terenului.

Mai mult, Ministerul Mediului este partea care a exercitat cu rea-credință împuternicirile legale, fapt argumentat în mod amănunțit în prezenta cerere de chemare în judecată.

Potrivit pct. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 1170/2016, pentru transmiterea, schimbarea destinației şi schimbul de terenuri proprietate publică - se perfectează un dosar cu setul de documente specificat în anexa nr. 1 la prezentul Regulament. Perfectarea dosarelor se efectuează, după caz, de către (executorul dosarului): 3) proprietarii terenurilor, numai cu prezentarea actelor prevăzute la pct. 27 subpct. 2) din prezentul Regulament autorităților locale pentru aprobarea deciziei privind schimbarea destinației terenurilor agricole - pentru schimbarea destinației terenurilor proprietate privată.

Norma de la pct. 27 din Hotărârea Guvernului nr. 1170/2016 (în vigoare la data emiterii deciziei evaluării prealabile a impactului asupra mediului a activității planificate (04 august 2020), avizului expertizei ecologice de stat (09 iulie 2021), procesului-verbal privind modificarea destinației terenului (11 octombrie 2021)) prevede că deținătorii de terenuri interesați de schimbarea categoriei de destinație a terenurilor: 1) prezintă un demers: c) autorităţii executive a unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi - pentru terenurile proprietate privată; [...] 2) la demers se anexează: [...] d) schema de amplasare a imobilului şi a rețelelor edilitare, avizată de către arhitectul-șef, organele supravegherii de stat (Agenţia Naţională pentru Sănătate Publică, Inspectoratul pentru Protecția Mediului, serviciul de salvatori şi pompieri atestați), Institutul Naţional de Cercetări şi Proiectări „Urbanproiect" (pentru toate localitățile, cu excepţia mun. Chişinău), Institutul Municipal de Proiectări „Chişinău proiect" (pentru mun. Chişinău), cu excepţia schimbării destinației terenurilor agricole şi silvice pentru exploatarea zăcămintelor de substanțe minerale utile şi, după caz, acordul de mediu, emis de către autoritatea competentă în conformitate cu prevederile Legii nr. 86 din 29 mai 2014 privind evaluarea impactului asupra mediului.

Art. 10 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului (în continuare, „Legea nr. 86/2014) (în vigoare la data emiterii deciziei evaluării prealabile a impactului asupra mediului a activității planificate (04 august 2020), avizului expertizei ecologice de stat (09 iulie 2021), procesului-verbal privind modificarea destinației terenului (11 octombrie 2021)) prevede că în urma evaluării prealabile, autoritatea competentă aprobă una din următoarele decizii:

a) activitatea planificată urmează a fi supusă evaluării impactului asupra mediului în context transfrontalier;
b) activitatea planificată urmează a fi supusă evaluării impactului asupra mediului la nivel național;
c) nu este necesară efectuarea evaluării impactului asupra mediului şi nu este necesară eliberarea avizului expertizei ecologice;
d) nu este necesară efectuarea evaluării impactului asupra mediului, dar este necesară eliberarea avizului expertizei ecologice.

De vreme ce, în speță, Agenţia de Mediu a adoptat decizia prevăzută de norma de la art. 10 alin. (1) lit. d) din legea sus-menționată, nu este necesară efectuarea evaluării impactului asupra mediului pentru activitatea planificată. În acest sens, este relevant art. 9 alin. (1) din Legea nr. 86/2014, potrivit căruia procedura de evaluare a impactului asupra mediului este precedată de o evaluare prealabilă a activității planificate, realizată de autoritatea competentă.

Astfel, în cazul în care în cadrul procedurii de evaluare prealabilă a activității planificate a fost emisă decizia prin care s-a stabilit că nu este necesară efectuarea

evaluării impactului asupra mediului, dar este necesară eliberarea avizului expertizei ecologice, nu există temei pentru a trece la procedura evaluării impactului asupra mediului.

În continuare, doar în cadrul procedurii evaluării impactului asupra mediului poate fi emis acordul de mediu. Potrivit art. 23 din Legea nr. 86/2014, (1) în baza rezultatelor examinării documentației privind evaluarea impactului asupra mediului, a avizelor autorităților administrației publice centrale şi locale, ale altor instituții interesate, precum şi ținând cont de comentariile prezentate de public în formă scrisă şi de rezultatele consultărilor publice, autoritatea competentă aprobă una din următoarele decizii: a) emite acordul de mediu; b) remite inițiatorului activității planificate documentația privind evaluarea impactului asupra mediului pentru definitivare; c) refuză eliberarea acordului de mediu.

În speţă, decizia evaluării prealabile a impactului asupra mediului a activității planificate din 04 august 2020 (anexată la materialele privind schimbarea categoriei de destinație a terenului) stabilește, la pag. 3: „Agenţia de Mediu [...] decide că nu este necesară efectuarea evaluării impactului asupra mediului, dar este necesară eliberarea avizului expertizei ecologice pentru activitatea planificată „Exploatarea şi recultivarea zăcământului de nisip-prundiș „Sănătăuca III” din s. Sănătăuca, r-nul Florești, inițiator SRL „Nicsir-Flor”.

În concluzie, motivul nefolosirii sectorului de subsol este unul întemeiat, imputabil consiliului local al s. Sănătăuca, care interpretează eronat pct. 27 din Hotărârea Guvernului nr. 1170/2016 şi nu emite decizia privind schimbarea destinației terenului. Astfel, consiliul local solicită, în mod ilegal şi arbitrar, ca reclamanta să prezinte acordul de mediu, pentru emiterea deciziei menţionate.

Mai mult, din moment ce reclamanta nu a săvârşit o încălcare a normelor cu privire la folosirea subsolului, este ilegală cerința Ministerului Mediului cu privire la necesitatea întreprinderii măsurilor privind înlăturarea încălcărilor depistate şi la atenționarea că în situația în care SRL „Nicsir-Flor” nu va înlătura presupusele încălcări depistate în termenul acordat, Ministerul Mediului va retrage dreptul de folosință asupra zăcământului de nisip-prundiș „Sănătăuca III”.

În al doilea rând, un alt temei de ilegalitate al ordinului nr. 148 din 24 august 2024 este nemotivarea acestuia, ori, potrivit art. 118 din Codul administrativ, motivarea este operaţiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. în motivare se indică temeiurile esenţiale de drept şi de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreționare trebuie să poată fi recunoscute şi punctele de vedere din care autoritatea publică a reieşit la exercitarea dreptului discreționar. Motivarea trebuie să se refere şi la argumentele expuse în cadrul audierii. Motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde: a) motivarea în drept - temeiul legal pentru emiterea actului

administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul; b) motivarea în fapt - oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreționar, dacă este cazul; c) în cazul actelor administrative defavorabile - o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigații, probe, audieri, opinii ale participanților contrare conținutului final al actului etc. Motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual şi condiționează legalitatea acestuia.

În speţă, ordinul nr. 148 din 24 august 2024 este un act administrativ individual defavorabil, întrucât impune destinatarului, SRL „Nicsir-Flor”, *inter alia,* sancțiunea încetării dreptului de folosință asupra sectorului de subsol obținut prin contractul pentru atribuirea în folosință a sectorului de subsol pentru extragerea substanțelor minerale utile din 24 septembrie 2024.

Ordinul sus-menționat nu cuprinde motivarea în drept şi motivarea în fapt, în conformitate cu art. 118 alin. (2) din Codul administrativ. Mai mult, nu cuprinde probe, audieri, opinii ale participanților contrare conținutului final al actului, argumentele expuse în cadrul audierii etc.

De asemenea, în speță, nu este prezent nici unul dintre cazurile de motivare facultativă prevăzute la art. 118 alin. (4) din Codul administrativ.

Conform art. 118 alin. (4) din Codul administrativ, motivarea nu este obligatorie în cazul în care: a) autoritatea publică admite o petiție în totalitate fără ca prin decizia de soluționare a ei să fie afectate drepturile sau interesele legitime ale altor persoane; b) acest lucru este prevăzut expres de lege; sau c) autoritatea publică emite acte administrative individuale de același fel într-un număr mai mare sau automatizat şi, conform circumstanțelor de fapt ale cazului în parte, nu se cere o motivare.

În continuare, potrivit art. 94 alin. (1) din Codul administrativ, înainte de emiterea unui act administrativ individual defavorabil pentru un participant sau înainte de respingerea unui act administrativ individual favorabil, participantul are dreptul să fie audiat în legătură cu faptele şi circumstanţele relevante pentru actul ce urmează a fi emis.

Menționează că nu există vreun temei, în baza căruia Ministerul Mediului să fie îndreptățit să renunțe la audiere (nici unul dintre cazurile prevăzute la norma de la art. 95 („renunțarea la audiere” nu este aplicabil speței).

Potrivit art. 92 alin. (2) din Codul administrativ, autoritatea publică ia în considerare toate faptele care au importanță pentru caz, inclusiv cele favorabile participanților.

În special, Ministerul Mediului nu s-a expus asupra tuturor faptelor care au importanță pentru procedura administrativă din speţă, inclusiv asupra celor favorabile participanților.

SRL „Nicsir-Flor” a prezentat, în cadrul întregii proceduri administrative - inclusiv în cererea prealabilă, argumente care susțin motivul întemeiat al nefolosirii sectorului de subsol:

- administrația publică locală solicită de la agentul economic care exploatează zăcământul acordul de mediu la modificarea destinației terenurilor;

- Hotărârea Guvernului nr. 1170/2016 nu face referire la avizul ecologic de stat de care dispune agentul economic, iar din cauza neclarității normei consiliile locale nu emit decizia de modificare a destinației terenurilor;

- specialiștii din teritoriu au solicitat de nenumărate ori ca Ministerul Mediului să intervină pentru o clarificare şi anume să fie specificat în Hotărârea Guvernului nr. 1170/2016 care sectoare de subsol sunt obligate să dețină acordul de mediu şi care avizul de expertiză ecologică;

- specialiștii din cadrul Ministerului Mediului au dat un răspuns verbal arogant („să vă duceți să explicați consilierilor că nu-i cazul vostru prezentarea acordului de mediu, să vă clarificați singuri.

În continuare, Ministerul Mediului nu a apreciat, în nici un fel, nici unul dintre argumentele pertinente şi esenţiale în prezentul litigiu, care confirmă că nefolosirea sectorului de subsol are la bază un motiv întemeiat, motiv care este, în același timp, imputabil consiliului local din sat. Sănătăuca, care solicită, în mod ilegal şi abuziv, acordul de mediu pentru emiterea deciziei de modificare a destinației terenului de către consiliul local.

Faptul că Ministerul Mediului nu a apreciat, în nici un fel, argumentele sus-menţionate (favorabile) participantului la procedura administrativă, condiționează nu doar ilegalitatea ordinului nr. 148 din 23 august 2024, dar şi a deciziei cu privire la cererea prealabilă din 17 septembrie 2024. Mai ales că toate aceste argumente au fost reiterate în cererea prealabilă din 03 septembrie 2024.

Cu privire la exercitarea dreptului discreționar contrar prevederilor legale, reclamanta a învederat că conform art. 137 alin. (1) din Codul administrativ, în exercitarea dreptului discreționar atribuit, autoritățile publice trebuie să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul.

Potrivit art. 225 alin. (2) din același cod, verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică:

a) şi-a exercitat dreptul discreționar;

b) a luat în considerare toate faptele relevante;

c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar;

d) şi-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.”.

În speţă, Ministerul Mediului a exercitat dreptul discreționar contrar art. 137 alin. (1) şi art. 225 alin. (2) din Codul administrativ.

Referitor la faptul că nu a luat în considerare toate faptele relevante, inclusiv faptele favorabile participantului la procedura administrativă, au fost analizate argumente la pct. 53-57 din prezenta cerere.

Referitor la exercitarea dreptului discreționar fără respectarea limitelor legale, menționează că reclamanta nu a săvârșit nici o încălcare a legislației cu privire la folosirea subsolului. De asemenea, probele pe care îşi întemeiază Ministerul Mediului ordinul contestat prin prezenta cerere de chemare în judecată nu demonstrează pretinsa încălcare a art. 32 alin. (1) lit. i) din Codul subsolului (Dreptul de folosință asupra sectoarelor de subsol poate fi limitat, suspendat sau încetat în cazurile: i) nefolosirii sectorului de subsol conform destinației de către beneficiarul lui fără motive întemeiate pe parcursul a doi ani).

Astfel, ordinul contestat, prin care, *inter alia,* este încetat dreptul de folosință asupra sectorului de subsol, precum şi este revocat ordinul nr. 269 din 23 aprilie 2024 este neîntemeiat şi ilegal. Motivul nefolosirii sectorului de subsol este întemeiat. Acest motiv este imputabil consiliului local din sat. Sănătăuca, care interpretează eronat pct. 27 din Hotărârea Guvernului nr. 1170/2016 şi, în consecință, în mod ilegal şi arbitrar nu emite decizia de schimbare a destinației terenului cu nr. cadastral 1939203349, în scopul exploatării zăcământului de nisip-prundiș.

Cu privire la exercitarea dreptului discreționar contrar scopului legal pentru care a fost atribuit dreptul, menționează că art. 2 alin. (1) din Codul subsolului prevede apărarea drepturilor persoanelor fizice şi juridice, indiferent de tipul de proprietate şi forma juridică de organizare. În speţă, Ministerul a avut scopul de a înceta, în lipsa vreunei încălcări a legislației cu privire la folosirea subsolului, dreptul său de folosință asupra sectorului de subsol. Prin această activitate administrativă ilegală şi arbitrară, Ministerul Mediului a încălcat reclamantei dreptul de folosință asupra sectorului de subsol.

Cu privire la lipsa de certitudine a deciziei cu privire la cererea prealabilă din 17 septembrie 2024, a menționat că conform art. 169 alin. (2) şi (3) din Codul administrativ, decizia cu privire la cererea prealabilă se emite şi se motivează în scris şi se notifică participanților. Prevederile cu privire la actul administrativ individual se aplică corespunzător.

Potrivit art. 119 alin. (1) din Codul administrativ, conţinutul unui act administrativ individual trebuie să fie suficient de cert.

Astfel, reclamanta combate argumentul Ministerului Mediului din decizia cu privire la cererea prealabilă, potrivit căruia „în virtutea prevederilor art. 146 alin. (1) lit. b) din *Codul administrativ* nr. 116/2018, conform cărora un act administrativ individual legal favorabil poate fi revocat în tot sau în parte cu efect

pentru viitor, chiar şi după ce a devenit incontestabil, numai atunci când actul administrativ este legat de o obligare şi beneficiarul nu a îndeplinit-o sau nu a îndeplinit-o în termenul stabilit. Astfel, prin notificarea nr. 09-07/2597 din 09 noiembrie 2023, Ministerul Mediului a notificat asupra necesității întreprinderii măsurilor privind înlăturarea încălcărilor depistate, în termen de 3 (trei) luni de la recepționare. S-a constatat faptul că încălcările nu au fost înlăturate în termenul acordat. Respectiv, beneficiarul fiind legat de o obligație, nu a îndeplinit-o.

Este absolut neclar la ce se referă, în acest pasaj, Ministerul Mediului, la notificarea nr. 09-07/2597, la ordinul nr. 148 din 23 august 2024 sau la ordinul nr. 269 din 23 aprilie 2024.

Unicul act revocat prin ordinul nr. 148 din 23 august 2024 este ordinul nr. 269 din 23 aprilie 2024 (pct. 4 din ordinul nr. 148 din 23 august 2024).

Este cert că ordinul nr. 269 din 23 aprilie 2024 este un act administrativ individual favorabil beneficiarului subsolului, SRL „Nicsir-Flor”, deoarece creează destinatarului un beneficiu/ avantaj, anume: atribuie în folosință sectorul de subsol alăturat zăcământului de nisip-prundiș „Sănătăuca III”, pentru cercetare geologică suplimentară.

Pe de altă parte, Ministerul Mediului leagă obligația pretins a fi neîndeplinită de reclamantă de notificarea nr. 09-07/2597 din 09 noiembrie 2023.

În continuare, notificarea nr. 09-07/2597 din 09 noiembrie 2023 nu este un act administrativ individual în sensul art. 10 din Codul administrativ. Astfel, este ilegală menționarea acestei notificări în contextul citării prevederilor art. 146 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ. Deoarece art. 146 alin. (1) este aplicabil doar în cazul unui act administrativ individual legal favorabil.

Mai mult, nu există, în speţă, nici un temei de revocare a ordinului nr. 269 din 23 aprilie 2024, fapt argumentat în următorul capitol.

În concluzie, circumstanţele sus-analizate evidențiază lipsa de certitudine a deciziei cu privire la cererea prealabilă din 17 septembrie 2024.

Cu privire la ilegalitatea revocării ordinului nr. 269 din 23 aprilie 2024, reclamanta a specificat că ordinul nr. 148 din 23 august 2024 revocă ordinul nr. 269 din 23 aprilie 2024 cu privire la acceptarea atribuirii în folosință a sectorului de subsol alăturat zăcământului de nisip-prundiș „Sănătăuca III”, cu suprafața de 96,7 ha, pentru cercetare geologică suplimentară, în scopul sporirii rezervelor de nisip-prundiș, beneficiarului subsolului - SRL „Nicsir-Flor”.

Revocarea Ordinului nr. 269 din 23 aprilie 2024 este ilegală, deoarece nu este incident nici un caz prevăzut de lege pentru revocarea acestui act administrativ individual legal favorabil, iar în consecință, lipsa unui temei pentru revocarea acestui ordin este un alt temei al ilegalității ordinului nr. 148 din 24 august 2024.

Mai mult, Ministerul Mediului nu a motivat, nici în ordinul nr. 148 din 24 august 2024, nici în decizia cu privire la cererea prealabilă revocarea acestui act.

Potrivit art. 146 alin. (1) din Codul administrativ, un act administrativ individual legal favorabil poate fi revocat în tot sau în parte cu efect pentru viitor, chiar şi după ce a devenit incontestabil, numai atunci când:

a) revocarea este admisă prin prevedere legală sau actul administrativ conține rezerva revocării;

b) actul administrativ este legat de o obligare şi beneficiarul nu a îndeplinit-o sau nu a îndeplinit-o în termenul stabilit;

c) în baza faptelor survenite ulterior, autoritatea publică ar avea dreptul să nu emită actul şi fără revocarea lui s-ar periclita interesul public;

d) în baza unei prevederi legale modificate autoritatea publică ar avea dreptul să nu emită actul administrativ, beneficiarul încă nu a făcut uz de avantajul respectiv sau nu a primit încă nicio prestație în baza actului administrativ şi fără revocarea lui s-ar periclita interesul public;

e) revocarea este necesară prevenirii sau înlăturării dezavantajelor grave pentru bunăstarea comună.

Astfel, reclamanta susține că nu este aplicabilă prezentei spețe nici un caz prevăzut de norma sus-menționată.

Ministerul Mediului nu argumentează, în nici un fel, temeiul acestei acţiuni în ordinul nr. 148 din 23 august 2024. Unicul pasaj din ordinul nr. 148 din 23 august 2024 în care este, pur şi simplu, menționată revocarea este pct. 4 din partea ordonatoare.

Mai mult, nici în decizia Ministerului Mediului cu privire la cererea prealabilă din 17 septembrie 2024, autoritatea publică nu motivează temeiul revocării ordinului nr. 269 din 23 aprilie 2024.

Aşadar, autoritatea citează prevederile art. 146 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, fără a raporta aceste prevederi la circumstanţele cauzei. Simpla enunțare a prevederii legale, fără raportare la circumstanţele de fapt nu reprezintă o motivare corespunzătoare, în special, autoritatea publică nu raportează prevederile la un act administrativ individual concret.

Astfel, autoritatea publică acționează arbitrar atât în cazul ordinului nr. 148, precum şi în cazul deciziei cu privire la cererea prealabilă, lezând drepturile şi interesele beneficiarului subsolului, SRL „Nicsir-Flor”.

În continuare, nemotivarea revocării ordinului nr. 269 din 23 aprilie 2024 contravine art. 118 din Codul administrativ, în special, contravine art. 118 alin. (3), potrivit căruia motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual şi condiționează legalitatea acestuia.

În speţă, lipsa motivării generează imposibilitatea reclamantei de a se apăra împotriva acestei activităţi administrative arbitrare, de a stabili dacă Ministerul Mediului a respectat garanțiile prevăzute de art. 146 din Codul administrativ, în special prevăzute de art. 146 alin. (3), (4) potrivit cărora, dacă autoritatea publică

află despre fapte care justifică revocarea unui act administrativ conform alin. (1) sau (2) din prezentul articol, revocarea se admite doar în decursul unui an din momentul în care autoritatea publică competentă conform art. 148 a aflat despre toate faptele necesare pentru o decizie de revocare. Această prevedere nu se aplică dacă beneficiarul a obținut actul administrativ prin inducere dolosivă în eroare, amenințare sau corupere. Dacă un act administrativ individual legal favorabil este revocat conform alin. (1) lit. c), d) sau e) din prezentul articol, atunci, la cerere, autoritatea publică despăgubește persoanei afectate dezavantajul patrimonial cauzat ca urmare a încrederii în existența actului administrativ, în condiţiile în care, luând în considerare interesul public, se cere protejarea încrederii. Beneficiarul nu poate invoca încrederea în cazurile stabilite la art. 144 alin. (2). Prevederile art. 144 alin. (5) se aplică corespunzător.

Argumentele autorității publice pârâte:

La 22 noiembrie 2024, Ministerul Mediului a depus referință prin care a menționat că consideră cererea de chemare in judecată depusă de SRL „Nicsir-Flor” împotriva Ministerului Mediului, ca fiind neîntemeiată (f.d.134-144).

În motivarea poziției, autoritatea publică a învederat că, în speţă, la emiterea ordinului nr. 148 din 23 august 2024, precum şi a deciziei cu privire la cererea prealabilă din 17 septembrie 2024, a acționat în strictă conformitate cu cadrul normativ aplicabil, inclusiv a Codului administrativ.

În ședința de judecată, reprezentantul reclamantei a susținut acţiunea în modul în care a fost formulată și a solicitat admiterea acesteia, din motivele de fapt şi de drept expuse în cadrul examinării cauzei.

Reprezentantul autorității publice pârâte, Ministerul Mediului, au indicat că acţiunea înaintată este una neîntemeiată şi a solicitat respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată, din motivele de fapt şi de drept expuse în referință.

Aprecierea instanței:

Analizând argumentele expuse în acțiune, în referință, studiind probele administrate în ansamblul şi interconexiunea lor, normele legii aplicabile, audiind participanţii la proces, instanța de judecată a ajuns la concluzia că acțiunea reclamantei SRL „Nicsir-Flor” este admisibilă, dar neîntemeiată, din următoarele considerente.

În privința admisibilității acțiunii în contenciosul administrativ.

Art. 5 și art. 6 din Codul administrativ statuează că, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea. Procedura administrativă este activitatea autorităților publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condițiilor,

pregătirea și emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condițiilor, pregătirea și încheierea unui contract administrativ sau examinarea condițiilor, pregătirea și întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică. Emiterea unui act administrativ individual, încheierea unui contract administrativ sau întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică sunt părți ale procedurii administrative.

Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice şi instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

În acord cu prevederile art. 207 alin. (1) din Codul administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Alin. (2) al aceluiași articol stabilește că acţiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când:

a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între părți s-a încheiat o tranzacție de împăcare;

c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209;

e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17;

f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 208;

g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens;

h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

În baza art. 209 alin. (1) din Codul administrativ, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă.

Prevederile art. 165 alin. (1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător.

Dispozițiile legale enunță temeiurile de bază de admisibilitate a cererii de chemare în judecată formulată în instanța de contencios administrativ:

- prezența unui act administrativ individual defavorabil (dispoziție, decizie sau altă măsură oficială) întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, comunicat destinatarului;
- competența jurisdicțională materială și teritorială a instanței de judecată pentru examinarea acțiunii în contenciosul administrativ;
- respectarea cerințelor de formă și conținut a acțiunii în contencios administrativ;
- respectarea procedurii prealabile;
- respectarea termenului de înaintare a acțiunii;
- prezența unui drept vătămat căruia i s-a adus atingere prin activitate administrativă.

Prin prezenta acțiune, reclamanta a solicitat anularea ordinului nr. 148 din data de 23 august 2024 a Ministerul Mediului şi a deciziei cu privire la cererea prealabilă din 17 septembrie 2024 a Ministerul Mediului

Astfel, reclamanta a formulat o acțiune în contestare.

Competența pentru examinarea prezentei cereri, în conformitate cu prevederile art. 191 alin. (1) și art. 196 alin. (1) Cod administrativ revine Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), acțiunea fiind depusă cu respectarea dispozițiilor legale menționate.

În privința respectării procedurii prealabile, conform art. 208 alin. (1) Cod administrativ, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepțiile prevăzute de lege.

Instanța reține că, conform art. 162 alin. (1) Cod administrativ, procedura prealabilă urmărește scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale. Alin. (3) al articolului citat, cererea prealabilă poate fi îndreptată spre: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul; b) emiterea unui act administrativ individual.

Conform art. 163 lit. c) Cod administrativ, procedura de examinare a cererii prealabile nu se efectuează dacă legea prevede expres adresarea nemijlocită în instanța de judecată.

Prin cererea prealabilă din data de 03 septembrie 2024, SRL „Nicsir-Flor” a solicitat anularea ordinului nr. 148 din 23 august 2024, argumentând că este abuziv şi ilegal.

Prin decizia cu privire la cererea prealabilă din 17 septembrie 2024, Ministerul Mediului şi-a menținut poziția expusă în ordinul nr. 148 din 23 august 2024.

Nefiind de acord cu răspunsul autorității publice pârâte, SRL „Nicsir-Flor”, la data de 21 octombrie 2024, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Mediului, prin care a solicitat admiterea acţiunii, anularea ordinului nr. 148 din 23 august 2024 şi a deciziei cu privire la cererea prealabilă din 17 septembrie 2024.

Astfel instanța de judecată constată că acțiunea este admisibilă.

Totodată, instanța de judecată conchide şi în privința netemeiniciei acțiunii, din următoarele considerente.

Conform art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

În vederea exercitării atribuției de verificare a legalității actului administrativ contestat, instanța de judecată, în temeiul principiului cercetării stării de fapt din oficiu, urmează să supună verificării aspectele legalității formale și materiale ale actului administrativ individual defavorabil.

Obiectul juridic al acțiunii în contencios administrativ îl constituie cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Nicsir-Flor”, reprezentată de avocatul Vladislav Roşca, împotriva Ministerului Mediului, prin care a solicitat admiterea acţiunii, anularea ordinului nr. 148 din 23 august 2024 şi a deciziei cu privire la cererea prealabilă din 17 septembrie 2024.

Noțiunea de „act administrativ” este reglementată în legislația națională, cât și în Rezoluția (77) 31 Cu privire la protecția individului față de actele autorităților administrative, adoptată de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei la 28 septembrie 1997, statuează că, actul administrativ este o manifestare juridică unilaterală de voință, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorități publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii, actul administrativ desemnează orice măsuri individuale sau decizii luate în cadrul exercitării autorității publice, susceptibile de a afecta direct drepturile, libertățile sau interesele persoanelor fizice sau juridice și care nu este un act îndeplinit în cadrul exercitării unei funcții judiciare.

Controlul judecătoresc al legalității actelor administrative, presupune apărarea drepturilor și intereselor legitime ale justițiabililor, împotriva abuzurilor administrației publice, în condițiile Codului administrativ. Acest control se înfăptuiește de către instanțele de judecată în condițiile legii privind organizarea judecătorească. Întru elucidarea subiectului privind realizarea controlului judecătoresc se impune conceptul competenței, în baza căruia se realizează respectivul control. Pornind de la scopul primordial al instituției contenciosului administrativ care este prestabilit de legiuitor și care presupune contracararea

abuzurilor și exceselor de putere ale autorităților publice, apărarea drepturilor persoanei în spiritul legii, ordonarea activității autorităților publice, asigurarea ordinii de drept. Și reieșind din dreptul subiectiv al subiectului afectat, care la fel a fost predeterminat de legiuitorul și care a fost formulat astfel - orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Sub aspectul stării de fapt, instanța de judecată reţine că între Ministerul Mediului şi SRL „Nicsir-Flor”, la data de la 24 septembrie 2020, a fost încheiat contractul nr. 15 privind atribuirea în folosință a sectoarelor de subsol pentru extragerea substanțelor minerale şi anume a rezervelor de nisip-prundiș din zăcământul de nisip-prundiș „Sănătăuca III”, situat la 3,5 km, Sud-Vest de s. Sănătăuca, r-nul Florești, Republica Moldova.

Prin decizia evaluării prealabile a impactului asupra mediului a activității planificate de „Exploatare şi recultivarea zăcământului de nisip-prundiș „Sănătăuca III” din s. Sănătăuca, r-nul Florești, inițiator SRL „Nicsir-Flor”, nr. 10/396/2020 din 04 august 2020, emisă de Agenţia de Mediu, reieșind din particularitățile specifice ale locului de amplasare a activității planificate, la elaborarea documentației de proiect, s-a pus următoarea condiție obligatorie beneficiarului SRL „Nicsir-Flor” - *modificarea destinației terenurilor agricole, conform Regulamentului cu privire la modul de transmitere, schimbare a destinației şi schimb de terenuri, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 1170 din 25 octombrie 2016, în scopul executării prevederilor art. 8, 10, 15, 71 şi 99 din Codul Funciar nr. 828 din 25 decembrie 1991*.

Totodată, conform anexei la Avizul expertizei ecologice de stat nr. P-0220/2021 din 09 iulie 2021, Agenţia de Mediu a acordat proiectul de execuție „Exploatarea şi recultivarea zăcământului de nisip-prundiș „Sănătăuca III” din s. Sănătăuca, r-nul Florești” beneficiarului SRL „Nicsir-Flor”, acesta urmând să asigure îndeplinirea câtorva condiții de protecție a mediului, una dintre care fiind: *exploatarea zăcământului numai după modificarea destinației terenurilor agricole,* conform Regulamentului cu privire la modul de transmitere, schimbare a destinației şi schimb de terenuri, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 1170 din 25 octombrie 2016, în scopul executării prevederilor art. 8, 10, 15, 71 şi 99 din Codul funciar nr. 828 din 25 decembrie 1991.

În conformitate cu pct. 3 al Regulamentului cu privire la modul de prezentare de către beneficiarii subsolului a rapoartelor privind mișcarea rezervelor de substanțe minerale utile, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1131/2016 şi art. 39 lit. g) din Codul subsolului, beneficiarii subsolului care au primit în folosință

zăcăminte de substanțe minerale utile pentru exploatare trebuie să prezinte anual Fondului de stat de informații privind subsolul din cadrul Agenției pentru Geologie şi Resurse Minerale, până la data de 15 februarie a anului următor anului de gestiune, rapoartele şi nota informativă în conformitate cu prevederile prezentului Regulament.

Actele cauzei atestă că la 04 mai 2023, în adresa Ministerului Mediului, a parvenit demersul Agenției pentru Geologie şi Resurse Minerale nr. 432/04, prin care a fost prezentată lista beneficiarilor subsolului care nu au prezentat Rapoartele anuale pentru anii 2021 şi 2022. Totodată, fiind prezentată şi lista beneficiarilor subsolului care au prezentat informații prin intermediul Rapoartelor privind mișcarea rezervelor de substanțe minerale utile, că nu au folosit sectoarele de subsol transmise în folosință pentru valorificare industrială pe parcursul ultimilor doi ani, informaţia fiind transmisă în adresa ministerului pentru examinare şi întreprinderea măsurilor prevăzute de legislația privind folosirea rațională şi protecția subsolului.

Astfel, conform aceleiași informații se constată faptul că beneficiarul sectorului de subsol SRL „Nicsir-Flor" a prezentat informații prin intermediul Rapoartelor privind mișcarea rezervelor de substanțe minerale utile, precum *că nu a folosit zăcământul de nisip-prundiș „Sănătăuca III" pentru valorificare industrială pe parcursul ultimilor doi ani*, fapt ce potrivit prevederilor art. 32 alin. (1) din Codul subsolului, ceea ce constituie temei al limitării, suspendării sau încetării dreptului de folosință asupra sectoarelor de subsol.

În acord cu prevederilor art. 33 alin. (3) din Codul subsolului, în cazurile prevăzute la art. 32 alin. (1) lit. g)-k), decizia privind încetarea dreptului de folosință asupra sectorului de subsol poate fi luată de către organul competent, după 3 luni de la data primirii de către beneficiarul subsolului a notificării scrise privind încălcările comise de el, dacă în termenul indicat beneficiarul subsolului nu a înlăturat aceste încălcări.

Întru respectarea exigențelor art. 33 alin. (3) din Codul subsolului, la 09 noiembrie 2023 Ministerul Mediului a remis în adresa beneficiarului SRL „Nicsir-Flor" notificarea nr. 09-07/2597, prin care *a fost informat despre necesitatea întreprinderii măsurilor privind înlăturarea încălcărilor depistate*, în termen de 3 luni de la recepționare, cu informarea Ministerului Mediului despre acțiunile întreprinse.

Totodată, prin aceiași notificare, s-a menționat faptul că în situația în care SRL „Nicsir- Flor" nu va înlătura încălcările depistate în termenul acordat, Ministerul Mediului, în conformitate cu prevederile art. 32 alin. (1) lit. i) din Codul subsolului, va fi nevoit de a retrage dreptul de folosință asupra zăcământului de nisip-prundiș „Sănătăuca III".

Prin răspunsul nr. 348 din 18 ianuarie 2024 remis de către SRL „Nicsir-Flor”, la notificarea ministerului, aceasta *a informat asupra faptului că a început activitatea de exploatare industrială a zăcământului de nisip-prundiș „Sănătăuca III”*. Volumul extras va fi reflectat în formularul 5-gr pentru anul 2024. Suplimentar a mai comunicat că a semnat contracte cu companii din domeniul construcţiei pentru eliberarea producției ce urmează a fi extrasă din cariera Sănătăuca.

În continuare se reţine că prin scrisoarea nr. 432/04 din 04 mai 2023, Agenția pentru Geologie şi Resurse Minerale a comunicat Ministerului Mediului că conform datelor din balanțele de stat ale rezervelor de substanțe minerale utile stocate în Fondul de stat de informații privind subsolul din cadrul Agenției, întocmite în baza rapoartelor cu privire la mișcarea rezervelor de substanțe minerale utile prezentate de către SRL „Nicsir-Flor” în modul stabilit, aceasta a prezentat informații că în anii 2021 şi 2022 nu a efectuat lucrări de extragere a substanțelor minerale utile din limitele zăcământului de nisip-prundiș „Sănătăuca III”. De asemenea, s-a comunicat şi faptul că beneficiarul SRL „Nicsir-Flor” a prezentat deja Raportul cu privire la mișcarea rezervelor de substanțe minerale utile pentru anul 2023, potrivit raportului, *beneficiarul a declarat că nici în anul precedent nu a efectuat lucrări de valorificare a zăcământului de nisip-prundiș „Sănătăuca III”,* iar pierderile de substanțe minerale utile la extragere pentru anul 2024 la zăcământul „Sănătăuca III” au fost coordonate de către Agenție prin formularul respectiv anexat la scrisoarea nr. 38/07 din 16 ianuarie 2024.

Mai mult, la data de 12 martie 2024, SRL „Nicsir-Flor” a înaintat în adresa Ministerului Mediului cererea nr. 12 din 11 martie 2024, prin care a solicitat încheierea contractului privind transmiterea în folosință a sectorului de subsol alăturat, cu suprafața de 96,7 ha, amplasat în extravilanul s. Sănătăuca, raionul Florești, în scopul sporirii rezervelor de nisip-prundiș, ținând cont de informaţia descrisă în Concluzia geologica nr. 296/07 din 11 aprilie 2024 asupra sectorului de subsol solicitat pentru lucrări de cercetare geologica suplimentară a zăcământului de nisip-prundiș „Sănătăuca III”.

Astfel, reieșind din faptul că prin răspunsul nr. 348 din 18 ianuarie 2024 acordat la notificarea ministerului, reclamantul SRL „Nicsir-Flor” a informat asupra faptului că a început activitatea de exploatare industrială a zăcământului de nisip-prundiș „Sănătăuca III” şi că a contractat companii din domeniul construcţiei pentru eliberarea producției ce urmează a fi extrasă din carieră, la data de 23 aprilie 2024 a fost emis ordinul Ministrului Mediului nr. 69, cu privire la acceptarea atribuirii în folosință a sectorului de subsol alăturat zăcământului de nisip-prundiș „Sănătăuca III”, cu suprafața de 96,7 ha, pentru cercetare geologică suplimentară, în scopul sporirii rezervelor de nisip-prundiș, beneficiarului subsolului - SRL „Nicsir-Flor”.

Consecvent, la data de 19 iunie 2024, prin răspunsul nr. 822, Inspectoratul pentru Protecția Mediului a comunicat Ministerului Mediului faptul ca anterior a efectuat control la fața locului, fiind emis procesul-verbal de control cu nr. PV-IPM-2023-02165 din 15 septembrie 2023, *potrivit căruia zăcământul de nisip-prundiș „Sănătăuca III", nu se exploatează.*

De altfel, potrivit Notei informative nr. 13/06 din 13 iunie 2024, remise de către SRL „Nicsir-Flor", beneficiarul sectorului de subsol pe propria sa răspundere, a confirmat neexploatarea zăcământului sus-nominalizat, motivând prin faptul că la moment SRL „Nicsir-Flor" nu dispune de decizia consiliului administrației publice locale de modificare a destinației terenului cu nr. cadastral 1939203.349.

În temeiul circumstanțelor de fapt descrise, la data de 23 august 2024, a fost emis ordinul Ministerului Mediului nr. 148 cu privire la încetarea dreptului de folosință asupra sectorului de subsol - zăcământul de nisip-prundiș „Sănătăuca III", transmis pentru valorificare industrială SRL „Nicsir-Flor".

Manifestând dezacord asupra actului administrativ individual la data de 03 septembrie 2024, SRL „Nicsir-Flor" a înaintat cerere prealabilă în adresa ministerului, prin care a solicitat anularea actului pre citat.

Prin răspunsul nr. 01-14/2645 din 17 septembrie 2024, Ministerul Mediului a refuzat în satisfacerea pretențiilor din cererea prealabilă.

În speță, instanţa de judecată consideră neîntemeiate argumentele reclamantei precum că toate probele pe care se bazează ordinul Ministerului Mediului nr. 148 din 24 august 2024 confirmă doar nefolosirea zăcământului la o anumita dată, precum şi că răspunsul inspectoratului constată doar că la data emiterii procesului-verbal de control zăcământul nu se exploata, ceea ce nu demonstrează fapta pretins a fi săvârșită de reclamantă, or, conform celor menţionate supra, reclamanta singură a confirmat faptul că la data de 13 iunie 2024, nu exploata zăcământul atribuit în folosință, fapt ce reiese inclusiv din procesul-verbal de control din 15 septembrie 2023.

Astfel, cumulând cele menţionate de SRL „Nicsir- Flor" prin răspunsul nr. 348 din 18 ianuarie 2024, la notificarea Ministerului Mediului, prin care a comunicat despre faptul că a început activitatea de exploatare industrială a zăcământului de nisip-prundiș „Sănătăuca III", în coroborare cu procesul-verbal de control cu nr. PV-IPM- 2023-02165 din 15 septembrie 2023, prin care s-a constat că zăcământul de nisip-prundiș „Sănătăuca III", nu se exploatează, cu Nota informativă nr. 13/06 din 13 iunie 2024, expediată în adresa Inspectoratului pentru Protecția Mediului de către SRL „Nicsir-Flor" pe propria răspundere, prin care a confirmat neexploatarea zăcământului sus-nominalizat, precum şi cu cele invocate în cererea prealabilă nr. 6115 din 03 septembrie 2024, prin care reclamanta a menționat că extragerea substanței minerale utile de nisip-prundiș este în plină desfășurare la momentul dat, Ministerul Mediului corect a constatat faptul că

beneficiarul sectorului de subsol SRL „Nicsir-Flor”, a indus în eroare autoritatea publică, contrar exigențelor bunei-credințe de derulare a relațiilor contractuale.

La caz, instanţa reţine că potrivit pct. 4.4. al contractului nr. 15 din 24 septembrie 2020 privind atribuirea în folosință a sectorului de subsol pentru extragerea substanțelor minerale utile, SRL „Nicsir-Flor”, beneficiarul s-a obligat să folosească sectorul de subsol exclusiv conform destinației stabilite în punctul 1.3. al prezentului contract şi prevederilor Codului subsolului, să-l întrețină în condiții funcționale bune şi să-l restituie în condiţiile în care l-a primit, conform actului de predare-primire, în ziua încetării sau rezilierii prezentului contract.

Potrivit pct. 4.9. al contractului, beneficiarul este obligat în decurs de doi ani de la semnarea prezentului contract să înceapă exploatarea zăcământului.

Situația producerii unor evenimente neprevăzute şi inevitabile care fac imposibilă îndeplinirea obligațiilor contractuale, este reglementată de Capitolul 7 al contractului nominalizat.

Astfel, conform pct. 7.1., nici una dintre părţi nu răspunde de neexecutarea la termen sau/ şi de executarea în mod necorespunzător - total sau parțial - a oricărei obligații care îi revine în baza prezentului contract, dacă neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a obligației respective a fost cauzată de forță majoră, şi anume: calamități naturale, incendiu, inundații, stare de război, actele puterii publice etc.

Partea contractantă, poate invoca forța majoră în condiţiile pct. 7.2 al contractului, potrivit căruia, partea care invocă forța majoră este obligată să notifice celeilalte părţi, în termen de trei zile bancare producerea evenimentului şi să ia toate măsurile posibile în vederea limitării consecințelor lui.

Așadar, presupusele impedimente create de către autoritatea publică locală, pot fi încadrate în noțiunea de forță majoră, or, beneficiarul contractului SRL „Nicsir-Flor” nu a notificat Ministerul Mediului asupra survenirii impedimentelor, decât prin intermediul Notei informative nr. 13/06 din 13 iunie 2024, ce a expediat-o în adresa Inspectoratului pentru Protecția Mediului şi ulterior prin cererea prealabilă privind anularea actului administrativ contestat prin prezenta acţiune.

În cererea de chemare în judecată, reclamanta invocă faptul că nefolosirea sectorului de subsol este o consecință a actelor autorităților publice locale, respectiv a consiliului din sat. Sănătăuca, r-nul Florești, care în mod abuziv şi ilegal, solicită de la partea reclamantă acordul de mediu, pentru a emite decizia de modificare a destinației terenului. Totodată, reclamanta menționează că administrația locală din sat. Sănătăuca a emis la data de 11 octombrie 2021, procesul-verbal privind modificarea destinației terenului.

Astfel, la caz, nu este clară continuitatea procedurii de schimbare a destinației terenului desfășurate de autoritatea publică locală şi SRL „Nicsir-Flor”, ori, urmare examinării materialelor privind schimbarea categoriei de destinație a terenului,

autoritatea publica locală urma să emită în interiorul termenului procedurii administrative o decizie privind schimbarea destinației terenului, fie să emită un refuz la cererea solicitantului, pe care acesta l-ar putea contesta în modul stabilit de lege.

Prin urmare, instanţa de judecată consideră irelevant argumentul reclamantei, prin care invocă faptul că consiliul local solicită, în mod ilegal şi arbitrar prezentarea acordului de mediu, pentru emiterea deciziei, ori, reclamanta nu a prezentat probe privind refuzul autorităţii publice de a emite decizia de schimbare a destinației terenului şi nici dovada faptului că aceasta a solicitat prezentarea acordului de mediu, acestea fiind doar declarații.

La acest aspect, instanţa învederează că din demersul Inspectoratului pentru Protecția Mediului nr. 6978 din 04 octombrie 2024, însoțit de Actul de inspectare nr. 027266 din 24 septembrie 2024 emis de Inspecția pentru Protecția Mediului Florești, se desprinde că la data de 04 septembrie 2024, de către SRL „Nicsir-Flor” a fost depusă cererea către consiliul local Sănătăuca, în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 1170 din 25 octombrie 2016 privind schimbarea destinației terenului cu scopul exploatării zăcământului de nisip-prundiș Sănătăuca III, ceea ce denotă că schimbul destinației terenului nu s-a efectuat, mai mult careva activităţi de extragere a resurselor minerale nu s-au efectuat.

Astfel, o cerere în vederea schimbării destinației terenului a fost depusă de reclamant, abia ulterior emiterii actului administrativ individual contestat cât şi înaintării cererii prealabile în adresa Ministerului Mediului.

Prin urmare, atât de la semnarea contractului de atribuire în folosință a sectorului de subsol din anul 2020, succedat de emiterea procesului-verbal privind modificarea destinației terenului din 11 octombrie 2021, cât şi de la notificarea remisă de minister în adresa reclamantei, aceasta a avut un termen rezonabil şi suficient în vederea întreprinderii măsurile îndreptate spre modificarea destinației terenului, cât şi contestării refuzului administrației publice locale, în cazul existenței acestuia.

În conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1)-(3) Cod administrativ, (1) Motivarea este operaţiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esenţiale de drept şi de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreționare trebuie să poată fi recunoscute şi punctele de vedere din care autoritatea publică a reieşit la exercitarea dreptului discreționar. Motivarea trebuie să se refere şi la argumentele expuse în cadrul audierii.

(2) Motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde:

a) motivarea în drept – temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul;

b) motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreționar, dacă este cazul;

c) în cazul actelor administrative defavorabile – o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigații, probe, audieri, opinii ale participanților contrare conținutului final al actului etc.

(3) Motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual şi condiționează legalitatea acestuia.

Prin prisma normei pre citate, instanţa de judecată constată că ordinul Ministerului Mediului al Republicii Moldova nr. 148 din 23 august 2024 întrunește condiţiile prevăzute la art. 118 Cod administrativ, actul administrativ fiind motivat şi fiind expuse circumstanţele ce au stat la baza emiterii acestuia.

La emiterea actului administrativ contestat, Ministerul Mediului a respectat prevederile legislației speciale cu privire la subsol, în special prevederilor art. 33 alin. (3) din Codul subsolului, potrivit cărora decizia privind încetarea dreptului de folosință asupra sectoarelor de subsol poate fi luată de către organul competent, după 3 luni de la data primirii de către beneficiarul subsolului a notificării scrise privind încălcările comise de el, dacă în termenul indicat beneficiarul subsolului nu a înlăturat aceste încălcări.

Astfel, din conţinutul materialelor cauzei se denotă că reclamanta nu a înlăturat încălcările constatate, cu atât mai mult, a indus în eroare Ministerul Mediului prin răspunsul la notificare nr. 09-07/2597 din 09 noiembrie 2023, prin care a menționat că a început activitatea de exploatare industrială a zăcământului.

De altfel, instanţa menționează că în pofida faptului că la înaintarea cererii prealabile din 03 septembrie 2024, reclamanta a menționat că „Extragerea substanței minerale utile de nisip-prundiș este în plină desfășurare la momentul dat, începând cu luna august 2024 sunt deja vânzări diferitor agenți economici, totuși în Actul de inspectare nr. 027266 din 24 septembrie 2024 emis de Inspecția pentru Protecția Mediului Florești s-a constatat faptul că SRL „Nicsir-Flor” nu a desfășurat activitatea de extragere a resurselor.

În partea ce ține de revocarea ordinului nr. 69 din 23 aprilie 2024 cu privire la acceptarea atribuirii în folosință a sectorului de subsol alăturat zăcământului de nisip- prundiș „Sănătăuca III”, cu suprafața de 96,7 ha, pentru cercetare geologică suplimentară, în scopul sporirii rezervelor de nisip-prundiș, beneficiarului subsolului - SRL „Nicsir-Flor”, se impune a învedera că în conformitate cu prevederile art. 21 lit. g) din Codul subsolului, sectoarele de subsol se atribuie în folosință fără concurs pentru explorarea, explorarea geologică suplimentară pentru sporirea rezervelor sau extragerea substanțelor minerale utile dacă sectorul de subsol solicitat este alăturat zăcământului de substanțe minerale utile de același tip, exploatat de solicitant.

Prin urmare, odată cu încetarea dreptului de exploatare a sectorului de subsol-zăcământul de nisip-prundiș „Sănătăuca III”, atribuit reclamantei în anul 2020, toate celelalte acte emise ulterior, inclusiv şi ordinul Ministrului Mediului nr. 69 din 23 aprilie 2024, sunt lovite de nulitate, ori, dreptul de folosință asupra bunului principal, în baza căruia a apărut dreptul de folosință a sectorului de subsol alăturat, a încetat. Ori, în situația în care ordinul nr. 69 din 23 aprilie 2024 ar fi fost lăsat în vigoare, s-ar încălcă drepturile şi interesele altor potențiali agenți economici care ar participa la concurs în vederea obținerii dreptului de folosință asupra sectorului de subsol în condiţiile prevederilor art. 20 din Codul subsolului, aceasta având o formă de discriminare în coraport cu aceștia.

În partea ce ține de pretinsa cauzare a prejudiciilor ireparabile rezultate din imposibilitatea executării obligațiilor contractuale privind livrarea substanțelor minerale utile agenților cu care are raporturi contractuale, instanţa reţine că nu a fost justificată necesitatea încheierii contractelor, până la perfectarea tuturor actelor în vederea începerii lucrărilor de exploatare de către beneficiar.

Conform art. 6 alin. (1) şi (2) din Codul subsolului, bogățiile de orice natură ale subsolului Republicii Moldova, inclusiv substanțele minerale utile pe care le conține, precum şi spațiile subterane ale acestuia fac obiectul exclusiv al proprietății publice a statului, sunt inalienabile, insesizabile şi imprescriptibile. Sectoarele de subsol nu pot fi înstrăinate, ele pot fi date numai în folosință. Toate actele juridice sau acțiunile care, în mod direct ori indirect, violează dreptul de proprietate publică a statului asupra subsolului sunt lovite de nulitate absolută.

În sensul art. 8 din Codul subsolului, administrarea de stat în domeniul folosirii şi protecției subsolului se efectuează de Guvern, Ministerul Mediului şi Agenţia pentru Geologie şi Resurse Minerale care activează pe lângă Ministerul Mediului.

Ministerul Mediului îşi exercită atribuțiile în domeniul subsolului fiindu-i atribuită competența exclusivă de adoptare a deciziilor cu privire la limitarea, suspendarea sau încetarea dreptului de folosire a subsolului în cazurile încălcării normelor şi regulilor de folosire a subsolului prevăzute de legislație, în temeiul prevederilor art. 10 lit. f) din Codul subsolului.

Potrivit art. 21 din Codul administrativ, autoritățile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea şi alte acte normative. Exercitarea atribuţiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autoritățile publice şi instanţele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor şi a libertăţilor persoanelor decât în cazurile şi în condiţiile expres stabilite de lege. Respectiv, principiului legalității presupune ca legea să fie respectată, aceasta exigența existând nu doar pentru indivizi, dar în mod egal şi pentru autoritățile publice şi private.

Astfel, la emiterea actului administrativ contestat, Ministerul Mediului a acționat cu bună-credință în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care i-a fost atribuit dreptul şi anume în conformitate cu prevederile art. 10 lit. f) din Codul subsolului.

Respectiv, niciunul din temeiurile invocate de reclamantă întru anularea ordinului nr. 148 din 23 august 2024 emis de Ministerul Mediului cu privire la încetarea dreptului de folosință asupra sectorului de subsol - zăcământul de nisip-prundiș „Sănătăuca III", transmis pentru valorificare industrială SRL „Nicsir-Flor" şi a deciziei din 17 septembrie 2024 emisă la examinarea cererii prealabile, nu atinge nivelul minim pentru a putea fi reținut ca temei de anulare a actelor administrative, ori, actele contestate sunt emise conform legii, cu respectarea procedurii stabilite și de către organul competent.

Conform art. 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ, examinând acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri, respinge acţiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condiţiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)-e).

Așadar, examinând temeiurile invocate de reclamantă și coroborându-le cu contraargumentele invocate de Ministerul Mediului, instanţa de judecată concluzionează că acțiunea de contencios administrativ înaintată de SRL „Nicsir-Flor", urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art. 224-225 din Codul administrativ al Republicii Moldova, instanța de judecată,

h o t ă r ă ş t e:

Se respinge acțiunea în contencios administrativ înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Nicsir-Flor" împotriva Ministerului Mediului cu privire la anularea ordinului nr. 148 din 23 august 2024 a Ministerului Mediului și a deciziei din 17 septembrie 2024, ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Centru, în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Președintele ședinței,
Judecător Rodica Nicula